

Handlingsprogram för och samhällsskydd och säkerhet 2021-2023

Innehållsförteckning

Inledning.....	3
Syftet och mål.....	3
Ansvar.....	3
Revidering och uppföljning.....	4
Upplägg på handlingsprogrammet.....	4
Avgränsningar.....	5
Informationssäkerhet.....	6
Systematiskt arbete med informationssäkerhet.....	6
Relaterade dokument.....	7
Roller och ansvar.....	7
Inriktning.....	8
Krisberedskap och civilt försvar.....	9
Styrning av kommunens arbete med krisberedskap.....	10
Kommunens övergripande process för risk- och sårbarhetsanalys.....	10
Ambitioner för det geografiska området.....	11
Civilt försvar och höjd beredskap.....	12
Planering och särskilda satsningar.....	13
Brottsförebyggande arbete.....	14
Inriktning.....	15
Internt skydd.....	16
Tillbud- och skaderapportering.....	16
Systematisk säkerhet- och brandskyddsarbete.....	16
Säkra kommunala lokaler.....	17
Hot och våld mot medarbetare.....	17
Hot och våld mot förtroendevalda.....	17
Inriktning.....	17

Inledning

Kommunen ska arbeta med att minska risker och hot i den kommunala organisationen och i kommunens geografiska område. Riskerna och hoten varierar men det kan till exempel vara bränder, intrång, väderrelaterade risker eller otillåten påverkan mot personal. Ett aktivt arbete med frågor relaterade till samhällsskydd och säkerhet påverkar kommunens försäkringspremier samt minskar oönskade händelser och ökar tryggheten i kommunens verksamheter.

Syftet och mål

Ett aktivt arbete med de frågorna minskar oönskade händelser och ökar tryggheten i kommunens verksamheter. Syftet med arbetet är att medarbetare, förtroendevalda och andra som påverkas av kommunens arbete ska också känna sig trygga och säkra med de rutiner och handlingsprogram gällande samhällsskydd och säkerhet som finns i kommunens organisation.

Målen för kommunens arbete med samhällsskydd och säkerhet är:

- Att förebygga och begränsa skador och risker på människor, egendom och miljö
- Att arbetet är samordnat och sker i samverkan med andra aktörer vid behov
- Att arbetet är systematiskt och präglas av ständiga förbättringar som sker genom analys och uppföljning
- Att kommunen har en god förmåga att agera vid inträffade oförutsedda händelser

Ansvar

Arbetet styrs av en samling överlappande lagstiftningar och försäkringskrav tillsammans med kommunens egna ambitioner.

Varje nämnd och bolag är ansvarig att arbeta inom sitt verksamhetsområde med samhällsskydd och säkerhet och följa den lagstiftning som gäller för verksamheten. Nämnderna och bolagen ska tillse skydd, säkerhet och arbetsmiljön för de anställda, andra som omfattas av verksamheten, kommunens egendom och miljön. Respektive nämnd och bolag analyserar behov av åtgärder och följer upp arbetet genom ordinarie uppföljningssystem.

Kommunstyrelsen ansvarar för samordning av frågorna i den kommunala organisationen och kan ske i samverkan med näringsliv, föreningar med flera.

Samordning och stöd mellan förvaltningar sker av enheten säkerhet, kunskap och analys (SKA) på kommunstyrelseförvaltningen. Inom respektive förvaltning ska finnas en samordning av arbetet.

Arbetet med samhällsskydd och säkerhet ska vara systematiskt och strategisk och präglas av ständiga förbättringar. Ett sådant arbetssätt tar bort eller minskar riskerna för olyckor, hot, avbrott eller kriser. Det kan även minska kostnader för skador då risker kan förutses. Arbetet styrs och finansieras i enlighet med ordinarie styrmodell i kommunen.

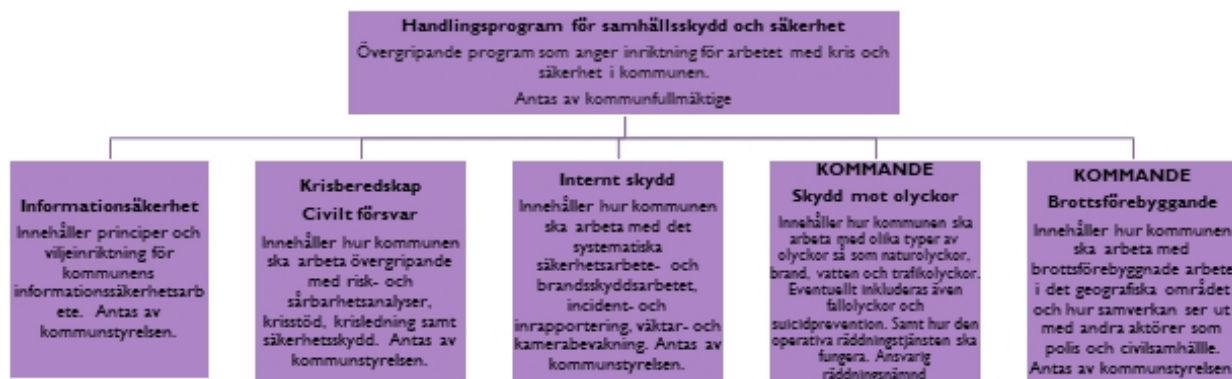
Revidering och uppföljning

Detta handlingsprogram beslutas av kommunfullmäktige och ska revideras varje mandatperiod. Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för uppföljning och sker vartannat år.

För delprogram som nämns inom detta handlingsprogram kan uppföljning ske med annan intervall, se respektive handlingsprogram.

Upplägg på handlingsprogrammet

Handlingsprogrammet anger en övergripande långsiktig inriktning och ger vägledning för kommunens arbete med samhällsskydd och säkerhet. Utöver det övergripande handlingsprogrammet finns program för informationssäkerhet, krisberedskap och civilt försvar samt internt skydd som beskriver hur inriktningen ska uppfyllas. De handlingsprogrammen antas av kommunstyrelsen. Handlingsprogram för det brottsförebyggande arbetet kommer i samband med ny lagstiftning. Varje nämnd eller förvaltning kan behöva eller vilja ta fram handlingsplaner för egen verksamhet.

Avgränsningar

Att arbeta med samhällsskydd och säkerhet som anges i programmet kan leda till ökad trygghet genom att till exempel kriser förebyggs eller att inbrott minskar. Men handlingsprogrammet beskriver inte hur kommunen ska arbeta med trygghetsfrågor. Ett av kommunens prioriterade områden är det goda livet. Det goda livet ska ge alla invånare trygghet, lärande och goda livsvillkor. Inom ramen för det goda livet diskuteras och genomförs åtgärder för att öka tryggheten. Särskilt fokus under mandatperioden 2019-2022 är kultur och fritidsliv för alla, trygghet och främjande och förebyggande.

Kommunen har beslutat att ta fram en trygghetsplan. Ny lagstiftning om kommunernas brottsförebyggande arbete planeras och införs 2023. I och med den nya lagstiftningen kommer trygghetsplanen ingå i ett handlingsprogram för brottsförebyggande arbete.

Informationssäkerhet

Information är en av Gislaveds kommun viktigaste tillgångar och hanteringen av den är en mycket viktig del i arbetet. Med informationstillgångar avses all information som ägs av Gislaveds kommun, oavsett om den behandlas manuellt eller digitalt och oberoende av dess form eller miljön den förekommer i.

Utgångspunkten i informationssäkerhetsarbetet är de lagar och förordningar som styr på nationell nivå, avtal och andra tekniska förutsättningar som gäller för kommunen, de kommunalt antagna styrdokumenterna och tidigare erfarenheter.

Detta avsnitt – i handlingsprogrammet - som handlar om informationssäkerhet gäller såväl interna som externa utförare.

I den ökande digitaliseringen i samhället är säker hantering av information avgörande för kommunen ska nå sina verksamhetsmål med ett högt förtroende från omvärlden. En god informationssäkerhet är en förutsättning för att bedriva verksamheten på ett säkert sätt enligt gällande lagstiftning.

Syftet med informationssäkerhetsarbetet är att information ska skyddas så att den är tillgänglig för behöriga personer och tjänster när den behövs (*tillgänglighet*). Det ska gå att lita på (*riktighet*) att informationen är korrekt, aktuell och fullständig. Information ska endast vara tillgänglig för behöriga och skyddad från obehöriga insyn och åtkomst (*konfidentialitet*). Det ska gå att härleda aktiviteter i ett informationssystem till en individ och tidpunkt (*spårbarhet*).

Systematiskt arbete med informationssäkerhet

För att kommunen ska nå syftet med informationssäkerhetsarbetet och leva upp till gällande lagstiftning ska arbetet bedrivas systematiskt och riskbaserat enligt standardserien SS-ISO/IEC 27000.

Relaterade dokument

I detta avsnitt om informationssäkerhet, fastställs synen på informationssäkerhet, övergripande inriktning och organisationens intention med informationssäkerhetsarbetet. I dokumentet *program för informationssäkerhet* beskrivs vad som måste etableras.

Detta avsnitt om informationssäkerhet tillsammans med program för informationssäkerhet är kommunens styrdokument för informationssäkerhetsarbete på strategisk nivå.

Utifrån dessa styrande dokument skapar nämnder och förvaltningar planer och rutiner som på taktisk och operativ nivå beskriver hur och av vem informationssäkerhetsarbetet ska utföras.

Roller och ansvar

Detta kapitel beskriver de centrala rollerna i informationssäkerhetsarbetet inom kommunen. Men alla som hanterar informationstillgångar har ett ansvar för att informationssäkerheten upprätthålls samt att rapportera incidenter.

Kommunfullmäktige uttrycker principer och viljeinriktning genom att fastställa detta avsnitt om informationssäkerhet i handlingsprogram för samhällsskydd och säkerhet.

Kommunstyrelsen har det yttersta ansvaret för kommunens informationssäkerhetsarbete och fastställer *program för informationssäkerhet*. Kommunstyrelsen ska även se till att nämnderna ges vägledning genom att styra arbetet via informationssäkerhetssamordnaren, samt att avsätta medel för arbetet.

Kommundirektör har det övergripande och strategiska ansvaret att leda, utveckla och samordna informationssäkerhetsarbetet i kommunen.

Den centrala **informationssäkerhetssamordnaren** är direkt underställd kommundirektören och har det operativa ansvaret för samordning av informationssäkerhetsarbetet. Samordnaren ska se till att program och planer efterlevs och ge stöd och hjälp till nämnderna genom att initiera utbildningar, rutiner samt övriga aktiviteter.

Nämnden äger och ansvarar för egen verksamhetsspecifik infrastruktur, tjänster, system och applikationer och tillsätter tjänsteägare och tjänsteförvaltare för dessa. Nämnden fattar avgörande beslut om hur, av vem och vilken information som får hanteras.

Inriktning

Informationssäkerhetsarbete i kommunen kännetecknas av:

- att alla investeringar både i form av information och teknisk utrustning har skydd i tillräcklig grad
- att informationssäkerhet är en naturlig och integrerad del i verksamheten
- att kunskap finns om hur informationssäkerheten säkerställs
- att alla informationstillgångar klassificeras
- att hotbilden mot informationstillgångar fortlöpande analyseras
- att händelser som kan leda till negativa konsekvenser förebyggs
- att krishanteringsförmågan fortlöpande analyseras och upprätthålls

Krisberedskap och civilt försvar

Samhällets krisberedskap kan beskrivas som förmågan att förebygga, motstå och hantera samhällsstörningar och krissituationer. Alla kommuner måste arbeta med detta enligt Lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH).

Krisberedskap bygger på att samhällets normala, dagliga verksamhet förebygger och hanterar olyckor och mindre störningar. Eftersom samhällets krisberedskap bygger på redan befintlig verksamhet blir ansvaret för samhällets krisberedskap en delad uppgift mellan offentliga och privata aktörer på lokal, regional och nationell nivå.

Arbetet med krisberedskap ska ske i enlighet rådande principer och vara ett ständigt arbete som sker före, under och efter en samhällsstörning.

Utöver lagstiftning har Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) och Sveriges kommuner och regioner (SKR) tecknat en överenskommelse som reglerar ersättning, uppgifter och stöd för kommunernas arbete med krisberedskap under perioden 2019-2022. Enligt överenskommelse ska kommunen ha ett styrdokument som beskriver arbetet med krisberedskap och lägger ambitionsnivån för arbetet med krisberedskap de kommande åren. Följande avsnitt om krisberedskap utgör det styrdokumentet för kommunen. Styrdokumentet ska enligt överenskommelsen innehålla:

- övergripande styrning av arbetet med krisberedskap i kommunala förvaltningar, bolag och kommunalförbund.
- kommunens övergripande process för risk- och sårbarhetsanalys
- kommunens ambitioner i arbetet med sitt geografiska områdesansvar
- vilken planering avseende krisberedskap inom olika områden som kommunen ska ta fram eller uppdatera under mandatperioden

I händelse av allvarliga incidenter, hot mot Sveriges säkerhet och nationella intressen eller krigsfara kan regeringen fatta beslut om höjd beredskap. Vid beslut om höjd beredskap organiseras det civila försvaret med utgångspunkt i samhällets krisberedskap med hjälp av de förmågor, strukturer och principer som används för hantering av fredstida särskilda eller extraordinära händelser. Det civila försvaret ska stödja och samverka med det militära försvaret för att kunna motstå ett väpnat angrepp, hantera samhällskonsekvenser och upprätthålla samhällsviktig verksamhet samt kunna bidra till att återuppbygga och återställa samhällets funktionalitet efter ett sådant angrepp. Det civila försvaret syftar till att samhället ska fungera vid höjd beredskap och krig i Sverige. Det civila och militära försvaret bildar tillsammans totalförsvaret.

Det finns en överenskommelse mellan MSB och SKR om kommunernas arbete med civilt försvar. Avsnittet om civilt försvar och höjd beredskap tydliggör vilka uppgifter kommunen ska genomföra i enlighet med den överenskommelsen.

Styrning av kommunens arbete med krisberedskap

Krisberedskapen involverar både de kommunala nämnderna och de kommunala bolagen. Varje nämnd, förvaltning och bolag ansvarar för och driver sitt eget arbete inom krisberedskap på lämpligt sätt utifrån förutsättningar och sektorspecifik lagstiftning. Medan samordningsansvaret ligger på kommunstyrelsen.

Vid samhällsstörningar eller extraordinära händelser finns en krisledningsorganisation som helt eller delvis kan aktiveras. Den är baserad på hur det ser ut i vardagen. Det finns en tjänstemannastruktur och en politisk ledning. Vid en extraordinär händelse som inte kan hanteras av ordinarie resurser kan krisledningsnämnden aktiveras. Krisledningsnämnden får fatta beslut om att överta hela eller delar av verksamhetsområden från övriga nämnder. Krisledningsnämndens uppgifter styrs av deras reglemente som antas av kommunfullmäktige. Mer om hur arbetet organiseras i kommunen under extraordinära händelser finns i planen för hantering av samhällsstörningar och extraordinära händelser.

Kommunen har ett krisstöd som kan aktiveras vid behov. Kommunstyrelsen har det yttersta ansvaret för krisstöd/POSOM-verksamheten. Samordningsansvaret är delegerat till socialnämnden. Mer om POSOM:s organisation, ansvar, arbete står i Plan för psykosocialt omhändertagande vid katastrofer och olyckor.

Räddningstjänsten Gislaved-Gnosjö är med i Räddsam-F som är en samarbetsorganisation för kommuners räddningstjänster i Jönköpings län samt Ydre kommun och andra aktörer. RäddSam F har ett gemensamt vakthavande befäl (VB) som har beredskap dygnet runt och kan larma kommunens krisledning eller krisstöd.

Kommunen ska efter en inträffad händelse utvärdera kommunens hantering utifrån verksamhetsansvaret samt det geografiska områdesansvaret. Utvärderingen ska bland annat beaktas i arbetet med risk- och sårbarhetsanalysen.

Kommunens övergripande process för risk- och sårbarhetsanalys

Kommunen ska analysera vilka extraordinära händelser i fredstid som kan inträffa i kommunen och hur dessa händelser kan påverka kommunens geografiska område och den kommunala organisationen. Vad risk- och sårbarhetsanalysen ska innehålla regleras av MBS:s föreskrift 2015:5.

Syftet med risk- och sårbarhetsanalysen är att minska risker och sårbarheter. I analysen ska även samhällsviktiga verksamheter och deras beroenden identifieras. Om det blir störningar i samhällsviktiga verksamheter kan störningarna få stora konsekvenser och därför är det viktigt att verksamheterna kan fortgå oavsett störning. Kommunen ska därför arbeta med kontinuitetshantering som ett systematiskt arbetssätt i de kommunala samhällsviktiga verksamheterna.

Arbetet med risk- och sårbarhetsanalysen är en kontinuerlig process som ska genomföras av alla förvaltningar och bolag.

Krisberedskapssamordnaren ansvarar för sammanställning av en kommunövergripande risk- och sårbarhetsanalys som rapporteras till länsstyrelsen en gång per mandatperiod.

Risk- och sårbarhetsanalysen är ett separat dokument men som är sammankopplade andra processer och arbeten i kommunen till exempel klimatanpassning. Säkerhetsskyddslag (2018:585) måste beaktas i analysen eftersom känslig information inom samhällsviktig verksamhet identifieras och analyseras.

Kommunen ska i de områden där det är möjligt samverka med länets kommuner och grannkommuner i framtagandet av risk- och sårbarhetsanalysen. Till exempel när det gäller gemensamma risker och hot samt hur verksamheter och information som kan vara säkerhetskänslig bör hanteras.

Ambitioner för det geografiska området

Kommunen har ett ansvar för hela det geografiska området som kommunen utgör. För att kunna hantera samhällsstörningar finns ett behov av samverkan och att uppnå samordning mellan olika aktörer i det geografiska området. Oftast är en förutsättning för bra samverkan under samhällsstörningar att samverkan etablerats före och att den även förbättras efter störningen. Det är viktigt med samverkan på lokal nivå mellan olika aktörer, samverkan mellan grannkommuner och regional samverkan.

Kommunens ambitioner inom det geografiska området presenteras nedan.

- När en samhällsstörning är omfattande och drabbar riktigt många kan samhällets resurser vara otillräckliga. Kommunen ska bidra till att enskilda personer, företag och organisationer skapar en grundläggande förmåga, en grundberedskap, att klara de påfrestningar som kriser kan föra med sig.
- Kommunen samverkar även med det civila samhället och näringslivet och ska särskilt tillgodose utsatta gruppers behov vid en kris.
- Kommunen ökar samverkan före, under och efter med lokala aktörer som näringsliv och civilsamhället
- Öka samverkan med framförallt privata aktörer som bedriver samhällsviktig verksamhet inom det geografiska området
- Att kommunen fortsätter att vara en aktiv del och bidrar till den fortsatta utvecklingen av det gemensamma arbetet inom F-samverkan
- Kommunens förmåga att upprätta och driva trygghetspunkter ska utvecklas med möjlighet till information och stöd till enskilda vid en samhällsstörning.
- Fortsätta och utveckla arbetet kring hållbar livsmedelsförsörjning, nödvatten samt drivmedelsförsörjning.

Civilt försvar och höjd beredskap

Alla kommuner ska påbörja arbetet avseende de förberedelser som behövs för verksamheten under höjd beredskap (beredskapsförberedelser) så att de på sikt kan fullgöra sin uppgift inom totalförsvaret i händelse av krigsfara och krig. Enligt överenskommelsen mellan SKR och MSB ska kommunerna:

- påbörja arbetet med kommunens krigsorganisation och dess bemanning
- förtroendevalda och medarbetare ska öka sin kunskap gällande totalförsvaret
- stärka sin förmåga avseende säkerhetsskydd
 - kommunen ska ha en säkerhetsskyddschef
 - rutiner och materiel för att kunna hantera uppgifter som omfattas av sekretess och som rör Sveriges säkerhet utan att de röjs, ändras eller förstörs
 - ha en process för säkerhetsskyddsanalys

Överenskommelsen om civilt försvar och den om krisberedskap är idag två olika överenskommelser men de är i högsta grad sammankopplade då befintliga krisberedskapsstrukturer och processer även användas i planeringen av civilt försvar. Kommunen ska i risk- och sårbarhetsanalysen bland annat sammanställa och rapportera identifierad samhällsviktig verksamhet liksom kritiska beroenden. Dessa uppgifter är områden som i praxis också avses vara totalförsvarsverksamhet i fred.

Det återupptagna arbetet med civilt försvar innebär att kommuner och regioner får ett större behov av att arbeta med säkerhetsskydd. Rustas krisberedskapen med ett gott säkerhetsskydd innebär det per automatik att även grundverksamheten inom civilt försvar skyddas.

Planering och särskilda satsningar

Målet för arbetet med kontinuitetshantering är att stärka samhällsviktig verksamhet. Arbetet ska minska risken och effekten av inträffade händelser oavsett typ av händelse och orsak.

- Alla kommunens samhällsviktiga verksamheter bör påbörja arbetet med kontinuitetsarbete
- Att kommunen tar fram en enhetlig process för risk-och sårbarhetsanalys
- Upprätta en plan för prioritering av fast eller mobil reservkraftverk i samband med elavbrott
- Öka kommunens förmåga till ledning, samordning och kommunikation vid samhällsstörningar

Brottsförebyggande arbete

Kommunen ska vara en plats där människor känner sig trygga. Det brottsförebyggande arbetet syftar till att minska brottsligheten och öka tryggheten i samhället. Kommuner har en central roll i det brottsförebyggande arbetet och arbetet bedrivs i nära samverkan med polisen. För kommunen kan det till exempel vara att förhindra att barn och unga involveras i kriminalitet. Att förebygga brott genom att genomföra fysiska trygghetsåtgärder. Men också att på individnivå bryta en kriminell bana genom kommunens myndighetsutövning.

Det brottsförebyggande arbetet ska vara kunskapsbaserat och utgå från gemensam lägesbild, orsaksanalys, åtgärder och uppföljning och ske i samverkan med berörda aktörer.

De brottsförebyggande åtgärderna kan variera över tid beroende på samhällsutveckling och lokala skillnader. För att förstå varför de olika utmaningar finns, hur de uppstår och hur kommunen behöver arbeta så måste det först identifiera bakomliggande orsaker. Därefter finns möjlighet för kommunen att vidta rätt åtgärder för rätt problem och på så sätt få effekt.

Ett prioriterat område inom kommunen är det goda livet som ska ge alla invånare trygghet, lärande och goda livsvillkor. Inom ramen för det goda livet planeras och genomförs åtgärder för att öka tryggheten. Särskilt fokus under mandatperioden 2019-2022 är kultur och fritidsliv för alla, trygghet och främjande och förebyggande.

Länsstyrelsen i Jönköping har tagit fram en strategi för att motverka mäns våld mot kvinnor och våld i nära relation. Varje kommun har en handlingsplan för hur kommunen ska arbeta i linje med strategin.

Polisen och kommunen skriver medborgarlöfte som är en överenskommelse att genomföra aktiviteter för att skapa ett mer effektivt brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete. I medborgarlöftet 2021-2022 är fokusområdena narkotikabrott, otrygghet, trafiksäkerhet och skadegörelse.

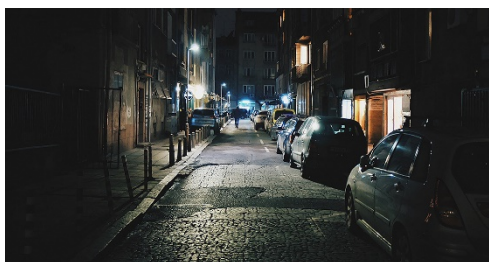
Det finns idag inget övergripande kommunalt ansvar för brottsförebyggande arbete. En ny lag planeras träda i kraft 1 januari 2023. Där förslaget är att kommunerna tillsammans med Polismyndigheten kommer ha en central roll i det brottsförebyggande arbetet. Kommunerna

kommer kunna bidra med viktiga insatser inom ramen för bland annat socialtjänsten och skolan. Ett exempel kan vara förebyggande arbete mot våldsbejakande extremism, för att förhindra att odemokratiska krafter får fäste i samhället.

Kommunerna föreslås även ta ansvar för samordningen av det brottsförebyggande arbetet samt inrätta en funktion som bland annat stöder kommunens arbete internt och utgör en kontaktyta mot externa aktörer.

Det föreslår även att Brottsförebyggande rådet (Brå) ska analysera kommunernas behov av stöd med anledning av uppgifterna i lagen samt att länsstyrelserna förstärker sitt stöd till kommunerna inom ramen för deras befintliga brottsförebyggande uppdrag.

Kommunen arbetar på uppdrag av medborgarna och deras intresse. Demokrati, rättssäkerhet och effektivitet är grundläggande värden för all offentlig verksamhet. Anställda har ett särskilt ansvar mot medborgarna att motverka förekomsten av mutor, jäv, korruption och oegentligheter samt att upprätthålla kraven på saklighet och opartiskhet inom den kommunala verksamheten. En riktlinje för att motverka mutor, korruption, oegentligheter eller jäv i kommunala verksamheter och bolagen är under framtagande.

Inriktning

- Att narkotikaanvändningen ska minska i samhället främst bland barn och unga.
- Ungdomar ska kunna känna sig trygga på nätet, i skolmiljön och på kvällarna och när de vistas utomhus.
- Att långsiktigt och systematiskt arbeta med att förhindra etablering av och rekrytering till våldsbejakande rörelser och kriminella gäng i kommunen.
- Under programperioden ska det särskilt satsas på att öka kunskapen och medvetenheten hos personal som kan komma i kontakt med våldsbejakande extremism.
- Att skadegörelse ska minska i samhället och att skadegörelse som uppstår ska åtgärdas så snart som möjligt.
- Att trygghetsskapande åtgärder finns med i planarbetet för att öka tryggheten i den offentliga miljön

Internt skydd

Internt skydd innebär att kommunen kan hantera interna risker. Syftet med det interna skyddet är att medarbetare, förtroendevalda, kommunala fastigheter och verksamheter skyddas mot fysisk, psykisk och ekonomisk skada.

Det interna skyddet skapas genom att arbeta aktivt med att förebygga och begränsa risker, undanröja hot i den egna verksamheten och att hantera störningar som uppstår.

Riskerna och hoten varierar men det kan till exempel vara bränder, otillåten påverkan mot personal, sexuella trakasserier eller skadegörelse. Ett aktivt arbete med internt skydd påverkar kommunens försäkringspremier samt minskar oönskade händelser och ökar tryggheten i kommunens verksamheter.

Tillbud- och skaderapportering

Att rapportera tillbud och skador visar hur ofta en oönskad händelse inträffar eller hade kunnat inträffa. Det ger en bättre uppföljning, påverkar åtgärder och möjliggör ett förebyggande och proaktivt arbete.

Systematisk säkerhet- och brandskyddsarbete

Systematiskt brandskyddsarbete innebär att en verksamhet på ett strukturerat sätt planerar, utbildar, övar, dokumenterar, kontrollerar, åtgärdar och följer upp brandskyddsarbetet i sin organisation. Tanken bakom att arbeta med systematiskt brandskyddsarbete är att uppnå en jämnare nivå på brandskyddet. Ägaren och verksamhetsutövaren ska ta ett aktivt ansvar för brand- och utrymningssäkerheten. Sedan 2004 gäller Lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO).

Säkra kommunala lokaler

Inbrott och skadegörelse i kommunala lokaler innebär stora kostnader för sanering och reparationer. Mest skadegörelse sker på skolor och förskolor. Kommunen har liksom alla fastighets- och anläggningsägare ett stort ansvar för att skydda, förvalta och motverka skadegörelse på sina anläggningar. Behov av larm, kameraövervakning, bevakning och tillträdebegränsningar till kommunala lokaler kan införas. De åtgärderna ska genomföras efter att en analys genomförts.

Otillåten påverkan

Otillåten påverkan är till exempel trakasserier, hot, våld och korrupsionsförsök som genomförs i syfte att få tjänstemän att ändra beslut eller avstå från att ingripa eller genomföra kontroller. Förtroendevalda utsätts också för otillåten påverkan och få polisanmäler att de blivit utsatta.

Hot och våld

Hot innebär att någon hotar att skada någon person eller dennes egendom. Hotet som riktas kan även omfatta andra personer, djur eller föremål som har stor betydelse för den som blir utsatt.

Inriktning

Inriktning för det interna skyddet är:

- att all personal har relevant kompetens och utbildning inom säkerhets- och brandskydd, hjärt- och lungräddning och andra relevanta områden
- att kommunen arbetar med systematiskt säkerhet- och brandskyddsarbete
- att verksamheterna anmäler skador till följd av brand, stöld, inbrott skadegörelse och oönskad närvaro
- att kommunens lokaler är säkra. Ingen människa ska komma till skada eller omkomma
- att skadegörelse mot kommunala lokaler minskar och att arbetet sker förebyggande genom att jobba för en meningsfull sysselsättning på fritid och i skolan
- att medarbetare och förtroendevalda känner sig trygga i sina roller
- att personal och förtroendevalda ska ha kännedom om de riktlinjer som utgör ett stöd gällande agerande och åtgärder som bör vidtas av och för personal som drabbas av olika former av hot, våld eller trakasserier

Skydd mot olyckor

Kommunen ska genom förebyggande verksamhet, arbeta för att antalet bränder och andra olyckor minskar i hela kommunen. Särskild vikt ska läggas vid att förhindra människors död och andra allvarliga skador. Det innebär att prioritera förebyggande arbete mot bränder och andra olyckor som har allvarliga konsekvenser för människors liv.

Det förebyggande arbetet ska också fokusera på att förebygga och förhindra olyckor som med stor sannolikhet kan inträffa. Människors hälsa, egendom och miljö ska skyddas och skador till följd av till exempel trafikolyckor, bränder, naturolyckor ska begränsas. Skyddet mot olyckor ska vara likvärdigt och var anpassat efter lokala förhållanden. Det förebyggande arbetet ska planeras och organiseras effektivt.

Kommunen har ett stort ansvar men även staten och individen har ansvar för att förebygga och agera vid olyckor. Därför måste arbetet med förebygga olyckor i vissa sammanhang ske i samverkan med andra aktörer.

Arbetet med skydd mot olyckor i kommunen utgår från krav i Lag (2003:778) om skydd mot olyckor.

Enligt lag finns det krav på ett handlingsprogram som följer en separat struktur. I det handlingsprogrammet ska bland annat beskrivas olyckor som kan leda till räddningsinsats, inriktning för det brandförebyggande arbetet, sotning och tillsynsplanering. Ansvarig nämnd för framtagande, genomförande, uppföljning och revidering av det handlingsprogrammet är räddningsnämnden.

Det finns olyckor som inte leder till räddningsinsats och därför inte måste beskrivas i ovan nämnda handlingsprogram exempelvis suicidprevention och fallolyckor i hemmet och vardagsmiljön. Men kommunen bör ändå bedriva ett förebyggande arbete med suicidprevention och fallolyckor. Arbetet berör fler nämnder än räddningsnämnden och bör därför förankras i flera nämnder.

Kommunstyrelsen kan vid behov ta fram ytterligare program för andra olyckstyper än de som leder till räddningsinsats och som räddningsnämnden ansvarar för.